تنظیر به شروع فروردین نسبت به نصف النهار گرینویچ

(20:00)

مثال خیلی روشن آن را عرض کنم؛ امسال ساعت یک بعد از ظهر روز شنبه تحویل سال است. خب شنبه چه روزی است؟ اول فروردین هست یا نیست؟ آن چه که مانوس هستیم، این است که یک بعد از ظهر تحویل سال است. امروز چه روزی است؟ اول فروردین؟ فردا اول فروردین است. پس یک شنبه اول فروردین می‌شود. شنبه یا بیست و نهم یا سی ام اسفند می‌شود. اما همین را جانی کنید، می‌بینید روز ما فرقی نمی‌کند. فقط برچسب زنی تفاوت کرده است. حالا طبق کل دنیا می‌خواهیم بگوییم اول فروردین کل کره امروز است. خب ساعت کل کره کجا است؟ نصف النهار جانی کجا است؟ لندن است. ساعت یک تهران که تحویل سال شد، آن جا قبل از ظهر است یا بعد از ظهر است؟ لحظه که فرقی نمی‌کند. آن جا هنوز ساعت نُه و نیم است که تحویل سال شده است و در تهران یک بعد از ظهر است. حالا طبق آن ساعت می‌خواهیم برچسب بزنیم، امروز شنبه که ساعت یک تهران و نُه و نیم گرینویچ تحویل شد، اول فروردین است یا یک شنبه اول فروردین است؟ امروز –شنبه- اول فروردین است. چون می‌زان آن است. پس در برچسب زنی اول و دوم، تفاوت کرد. اما در اصل امروز بودن تفاوتی نکرد. لذا در ایران هم می‌گوییم شنبه، اول فروردین است. چرا همین امروز –شنبه- تهران را می‌گوییم اول فروردین است؟ چون آن نصف النهار را در نظر گرفتیم. وقتی آن نصف النهار را برای کل کره در نظر گرفتیم، دیگر دوباره بر نمی گردیم و نمی‌گوییم در تهران که بعد از زوال تحویل سال بود. امروز تهران که تغییر نکرده است. همین امروز تهران، روی آن ضابطه، برچسبش سی ام یا بیست و نهم اسفند می‌شد و فردا یک شنبه اول فروردین می‌شد. ولی وقتی نصف النهار را عوض کردیم همین امروز –شنبه- برچسب اول فروردین می‌خورد. تقویم هم جانی است. ایران هم با همه دنیا شریک است. وقتی در دنیا بگویند بیستم فروردین روز کذا است، می‌گویی کل دنیا در این روز بیستم شریک است. اما اگر بخواهی این محل را از گرینویچ جدا کنید، مجبور هستی روی این ضابطه بگویی در کل دنیا امروز بیستم است، اما در ایران یک روز عقب هستیم. همین معنا در شرق هم می‌آید. یعنی شارع با اکتفاء به مسمی برچسب می‌زند و می‌گوید سوم الجمعه اول ماه مبارک است. آنها هم که سوم الجمعه دارند؟! ما که روز آنها را تغییر ندادیم. فقط می‌گوییم برچسب روزشان این است که اول ماه مبارک است. و چون اول است پس روزه اش واجب است. اگر گرفتهاند مجزی است و اگر نگرفته اند باید قضا کنند.

شاگرد: مشکل از قابلیت قابل است!

استاد: مشکل سر این است که باید ذهنمان به آن نصف النهار واحد انس بگیرد، چند سال هم عمل کند، آن وقت لوازم کار را می‌بینند. یکی وقتی انس، مربوط به قابلیت قابل است. یک وقتی ناشی از عدم افراد و اجراء خارجی است. اگر خارجا اجراء بشود خیلی فرق می‌کند. الآن همینی که خدمت شما عرض می‌کنم، چه بسا وقتی بعداً در خارج پیاده شد، می‌بینید یک لوازمی دارد که این حرف غلط است. من که مشکلی ندارم. یعنی وقتی به عمل آمد لوازمش خودش را نشان می‌دهد. مانعی ندارد.

بازبینی #2
ایجاد شده 10 ژانویه 2026 14:46:20 توسط ... .
به روزرسانی شده 11 ژانویه 2026 13:38:39 توسط ... .